

ת"פ 46195/08/19 - משטרת ישראל תחנת עכו נגד מואייד עלי, אבו אל היג'א מוחמד

בית משפט השלום בעכו

ת"פ 46195-08-19 משטרת ישראל תחנת עכו נ' עלי
תיק חיצוני: 341413/2019

בפני	כבוד השופטת שושנה פיינסוד-כהן
מאשימה	משטרת ישראל תחנת עכו ע"י שלוחת התביעות עכו
נגד	
נאשמים	מואייד עלי ע"י ב"כ עוה"ד עאדל דבאח
מבקש	אבו אל היג'א מוחמד
	ע"י ב"כ עוה"ד יוסף סילמאן ועו"ד עאדל דבאח

החלטה

1. לפני בקשה להחזרת תפוס רכב מסוג ב.מ.וו. X6 מ.ר. 21-843-30 (להלן: "הרכב").

את הבקשה הגיש המבקש, אשר אינו נאשם בתיק וטוען לבעלותו ברכב.

2. תיק זה מתנהל בגין כתב אישום מייחס לנאשם עבירות קשירת קשר לעשות פשע (עבירה על פי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977) ועבירת החזקת סמים שלא לצריכה עצמית 0עבירה על פי סעיפים 7(א) +7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) תשל"ג-1973 +סעיף 29 (א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977).

3. על פי המתואר בכתב האישום אזי ביום 25.7.19 במהלך שיחה טלפונית בין הנאשם לבין אחר, לכאורה קשרו יחד קשר להחזיק סמים שלא לצריכה עצמית על מנת להפיצם, בסכומים ניכרים של עשרות אלפי שקלים. כתב האישום מוסיף ומתאר כי ביום 4.8.19 נהג הנאשם ברכב ולצדו האחר. שוטרים עצרו אותם כשהם מחזיקים ברשותם בצוותא על רצפת הרכב מאחורי מושב הנהג חשיש במשקל כולל של 1,070.18 גרם.

4. הרכב המוזכר בכתב האישום הינו הרכב נשוא הבקשה אשר נתפס על ידיה מאשימה.

5. המבקש טוען כי הרכב הינו קניינו האישי ותפיסתו אינה הוגנת ואינה צודקת בנסיבות העניין. המבקש טוען באמצעות בא כוחו כי על בית המשפט לבחון האם המשך החזקת התפוס, גם אם בסופו של יום עמוד 1

יתבקש חילוטו, אינו פוגע בבעל הנכס במדיה העולה על הנדרש והאם אין בנמצא חלופה אשר מידת הפגיעה בבעל הנכס תהיה פחותה, ועדין יש בה כדי להשיג את תכלית תפיסת הרכב.

6. נקבע דיון בבקשה. בעל הרכב לא התייצב לדיון מאחר והינו עצור. לטענת בא כוחו של המבקש מאחר והמבקש היה עצור מזה תקופה ארוכה טרם ביצוע העבירות לכאורה על ידי הנאשם, אזי לא היה זה בידיעתו כל הנאשם יכול ויעשה שימוש שכזה ברכב. לטענתו שבועות לפני ביצוע העבירה המבקש החנה את הרכב בחצריו של הנאשם עם המפתחות. הוא מאשר כי לנאשם היה אישור להשתמש ברכב. וכי המפתחות נמסרו לחזקתו. עוד מוסיף ב"כ המבקש וטוען כי ערכו שלה רכב יורד כ- 10,000 עד 15,000 ₪ בחודש. הרכב לא צריך להיות ערובה לתשלום קנס ככל שיוטל בעתיד.

5. המאשימה שהינה המשיבה במקרה זה, מפנה לכך כי בקשתו של המבקש לא גובתה במסמכים כלשהם. עוד היא מציינת כי המבקש עצם עניו. יחד עם זאת מסכימה היא לשחרור הרכב לידי המבקש בכפוף להפקדה כספית של מחצית שוויו אשר לשיטתה עומד על סך של 260,000 ₪. התחייבות לאיסור דיספוזיציה ברכב ובזוויות שבו, שיעבוד הרישיון לטובת המדינה, הכל על מנת שניתן יהיה בסופו של יום לחלט את הרכב.

7. ראשית יש להפנות לכך כי הבקשה אינה נתמכת בתצהיר, לאור העובדה כי המבקש עצור, ניתן בכל זאת לדון בה, אולם על סמך העובדות העולות מן המסמכים בלבד.

8. לאחר תום הדיון וברשות בית המשפט הגיש ב"כ המבקש העתק רישיון רכב המעיד כי הרכב מעוגל ומשועבד לקבוצת מימון ישיר, כמו כן הגיש לוח סילוקין של הלוואה למימון רכישת הרכב של מימון ישיר. התשלום הראשון הינו מיום 10.5.18 מדובר בתשלומים חודשיים של כ- 8,000 ₪ אשר על פי האישור שהוצג שולמו במלואם עד היום.

9. הנאשם הודה במיוחס לו בכתב האישום, הורשע והוא ממתין לטיעונים לעונש לאחר קבלת תסקיר שירות המבחן.

10. באשר לשווי הרכב לא הוצג בפני כל ממצא למעט טענתה של המאשימה כי על פי קצין החילוט שוויו של הרכב 260,000 ₪. מנגד לא נטען לסכום כלשהוא ולא הוצגה כל ראיה על ידי מי מהצדדים.

11. בכתב האישום הודיעה המאשימה כי תבקש להכריז על הנאשם כסוחר סמים וכי תבקש חילוט בין היתר של הרכב, זאת על פי סעיפים 36א(א) ו-36א(ב) לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), התשל"ג-1973 (להלן: "הפקודה").

שניה סעיפים המוזכרים הינם סעיפים קטנים בסעיף 36א שעניינו "חילוט רכוש בהליך פלילי". שניה

סעיפים הללו מתחילים בכך כי תנאי מקדים לחילוט הוא כי הורשע אדם בעבירה של עסקת סמים.

12. מתעוררת השאלה, האם עבודות כתב האישום בהן הודה הנאשם והורשע, מהוות עבירה של עסקת סמים. יש להזכיר כי הנאשם הורשע בעבירת אחזקת סם שלא לצריכה עצמית וקישרת קשר לעשות פשע ולא בעבירת סחר בסמים. לעניין זה נותנת מענה ההגדרה אשר בסעיף 1 לפקודה-

"עבירה של עסקת סמים" - עבירה לפי פקודה זו שעונשה מאסר עשרים שנים או יותר."

במקרה זה, משהורשע הנאשם בעבירת "אחזקת סם שלא לצריכה עצמית", אזי על פי הרואות סעיף 7(ג) רישא לפקודה, הורשע הוא בעבירה אשר עונשה על פי הפקודה מאסר עשרים שנה.

על כן יש לקבוע כי הנאשם ביצע עבירה של עסקת סמים, על פי הגדרתה בפקודת הסמים המסוכנים.

13. המאשימה מצביעה על שתי עילות בגינת תבקש היא חילוט. האחת על פי הוראות סעיף 36א(א) לפקודה.

**"הורשע אדם בעבירה של עסקת סמים, יצווה בית המשפט, זולת אם סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט, כי בנוסף לכל עונש יחולט לאוצר המדינה כל רכוש שהוא-
(1) רכוש ששימש או נועד לשמש כאמצעי לביצוע העבירה או שימש או נועד לשמש כדי לאפשר את ביצוע העבירה;"**

במקרה אשר בפני עובדות כתב האישום בהן הודה הנאשם מלמדות כי הנאשם קשר קשר עם אחר לצורך הפצת סם בשווי עשרות אלפי שקלים, הם נתפסו שעה בה נסעו יחדיו ברכב, בנהיגתו של הנאשם, כשהם מחזיקים ברשותם את הסם. נמצא כי במקרה זה הרכב עונה לכאורה לתנאים הנדרשים בס"ק 1 לעיל.

14. הסעיף הנוסף עליו מצביעה המאשימה הינו סעיף 36א(ב) לפקודה.

"בית המשפט שהרשיע אדם בעבירה של עסקת סמים והוכח לו כי הנידון הפיק רווח מעבירה של עסקת סמים או שהיה אמור להפיק רווח מעבירה כאמור, יקבע בהכרעת הדין, על פי בקשת תובע, שהנידון הוא סוחר סמים ומשעשה כן- יצווה בגזר הדין, כי בנוסף לכל עונש יחולט לאוצר המדינה כל רכוש של הנידון שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם כן סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט."

במקרה זה בהכרעת הדין לא נכללה קביעה לעניין היותו של הנאשם סוחר סמים. הפסיקה הכירה בכך כי כל מועד לפני תום גזירת הדין, אשר לפניו ניתנה לנאשם הזדמנות להתגונן כנגד קביעה זו עדין אפשרי לצורך עתירת התובע להכרזתו של הנאשם כסוחר סמים וקביעה זו על ידי בית המשפט. (ראה

למשל ע"פ 170/07 ליאור מטיס נ. מדינת ישראל).

במקרה הנדון כבר הוזכר כי מדובר בעסקת סמים. על פי עובדות כתב האישום בהן הודה הנאשם אזי מדובר בעבירה אשר נועדה להפקת רווח של עשרות אלפי שקלים. לפיכך, לכאורה מתמלאים התנאים הנדרשים על מנת להכריז על הנאשם לכאורה כסוחר סמים ולחלט את רכושו.

15. האם הרכב ניתן לכאורה לחילוט? במשרד הרישוי רשום הרכב על שמו של המבקש. המבקש טוען לבעלותו ברכב.

עובדות אשר אינן שנויות במחלוקת הן כי בשעת ביצוע העבירה המופרטת בכתב האישום, היה הרכב בחזקתו של הנאשם, ברכב נמצאו הסמים והרכב שימש לצורך ביצוע העבירה. הסנגור אף טען כי במהלך תקופה ארוכה טרם אותם אירועים, היה המבקש עצור. הוא החנה את הרכב בחצרו של הנאשם ונתן לו את המפתחות כאשר הרשה לו לעשות שימוש ברכב. לשיטתו, לא ידע כי זה השימוש אשר הנאשם במקש לעשות ברכב. (ראה פרוטוקול הדיון מיום 2.2.20).

16. הוגש לוח הסילוקין של ההלוואה למימון הרכב. לא הוגשה כל ראיה מי משלם את התשלומים. מי מלשם את התשלומים בשעה בה המבקש עצור. לא הוגש הסכם ההלוואה, מי צד לו.

17. סעיף 36א(ב) (ב) לפקודה קובע חזקה כי "כל רכוש שנמצא בחזקתו או בחשבונו של הנידון ייראה כרכושו שלו אלא אם כן הוכיח שהרכוש הוא של זולתו, שאינו אחד האנשים המפרטים בפסקה(א)" שהם בני משפחתו- בן זוג וילדים שטרם מלאו להם 21 או מי שהנידון העביר לו את רכושו או מימן רכישתו. במקרה זה הרכב נמצא בחזקתו של הנאשם. אין די ברישום במשרד הרישוי כדי לסתור את החזקה. יש צורך להוכיח באמצעים נוספים כיה רכב הינו בבעלותו המלאה של המבקש.

18. במצב דברים זה הוכח לפני כי לכאורה קיימת אפשרות לחילוטו של הרכב. אין בכך כדי לסתום את הגולל על הבקשה להחזרתה תפוס, אלא להציב תנאים לכך. על בית המשפט להעדיף כל דרך שיש בה פגיעה פחותה בזכותו של אדם לקניינו, בין אם זה הנאשם ובין אם זה המבקש או כל אדם אחר. ראה לדוגמא ע"פ 8591/14 פלוני נ. מ".

"בית משפט זה כבר קבע בעבר כי תפישת רכוש על-מנת להבטיח את אפשרות החילוט העתידית היא אינה דבר של מה בכך, משהיא שוללת את יכולתו של הנאשם לעשות שימוש בקניינו למשך תקופה שאינה קצרה ולעתים אף ארוכה. לפיכך, אם מצויים אמצעים חלופיים שבכוחם להבטיח את אפשרות החילוט תוך פגיעה פחותה בקניינו של הנאשם, יש להעדיףם על פני תפיסת הרכוש עד תום ההליך בעניינו של הנאשם, כאמצעי שפגיעתו פחותה [ראו: בש"פ 6817/07 מדינת ישראל נ' סיטבון, [פורסם בנבו] פסקה 36 (31.10.2007); איסור הלבנת הון, 188]."

ולאחרונה מפי כב' השופט מזוז בע"פ 6009/19 עללאא ביידין.נ. מדינת ישראל -

"בית משפט זה כבר קבע בעבר כי תפישת רכוש על-מנת להבטיח את אפשרות החילוט העתידית היא אינה דבר של מה בכך, משהיא שוללת את יכולתו של הנאשם לעשות שימוש בקניינו למשך תקופה שאינה קצרה ולעיתים אף ארוכה. לפיכך, אם מצויים אמצעים חלופיים שבכוחם להבטיח את אפשרות החילוט תוך פגיעה פחותה בקניינו של הנאשם, יש להעדיף על פני תפיסת הרכוש עד תום ההליך בעניינו של הנאשם, כאמצעי שפגיעתו פחותה [ראו: בש"פ 6817/07 מדינת ישראל נ' סיטבון, [פורסם בנבו] פסקה 36 (31.10.2007); איסור הלבנת הון, 188]."

19. לא הובאו ראיות לכך אך דומני כי ניתן לקבוע כי הדבר מצוי בידיעה שיפוטית, כי ערכו של רכב יורד ככל שחולף הזמן. כך גם כאשר הוא מצוי ללא טיפול מתאים. לעניות דעתי איני נדרשת להוכחות לכך.

20. עוד ברור הוא כי לשני הצדדים קיימת שאיפה לשמור על ערכו של הנכס התפוס. בעליו של הנכס התפוס, השואף כי ביום מן הימים יושב לחזקתו או שיושב לו ערכו והמדינה תופסת הנכס המבקש בבוא היום להיפדות ממנו.

21. אם כן, על בית המשפט לשאול מה היא הדרך ההולמת לשמור על התפוסים כברי חילוט בתום ההליך, באם יוגש כתב אישום ותהא הרשעה, כאשר מידת הפגיעה בקניינם של המבקשים הינה פחותה ככל הניתן ותוך שים לב לשמירת ערכם של התפוסים.

22. עניינה של המאשימה ברכבים אינו כמוצגים או לצורכי החקירה אלא לצורך חילוטם. משמעות הדבר היא כי ככל שיש אמצעים בהם ניתן לפגוע בקניינם של המבקשים בדרך פחותה מתפיסתם של הרכבים בידי המאשימה, אך בד בבד להבטיח כי באותו יום עתידי יהא בידי המאשימה אפשרות לגבות לידיה ערך כספי התואם את שווי של הרכב היום, יש להורות על קיומם של אותם תנאים.

23. על כן, ניתן לשחרר את הרכב בתנאים המבטיחים את יכולתה של המדינה לתפוס את הרכב בבוא העת וזאת בדמות איסור עריכת כל דיפוזיציה בזכויות ברכב ובחזקה ברכב, רישום שיעבוד מתאים, התחייבויות וערבויות להבטחת האמור לעיל ומסירת הרכב וכן פיקדון כספי אשר יבטיח זאת. באשר לפקדון הכספי הפסיקה העריכה כי פקדון כספי בשעור של 30% מערכו שלה רכב הינו פקדון כספי המבטיח במידה הנדרשת את קיום התנאים הללו (ראה למשל בש"פ 3616/11 זגורי נ. מ"י).

24. שמירת ערכו של הרכב בדרך של עריכת ביטוח מקיף לרכב לטובת מדינת ישראל.

25. מה הוא ערכו של הרכב?

המאשימה טוענת כי ערכו של הרכב 260,000 ₪. המבקש טוען כי מדובר בערך מופרז אך אינו מציג טענה נגדית. הגם שניתנה לו הזדמנות לעשות כן, לא הוצג מטעמו מחירון שונה. לפיכך, יש לקבל את טענתה של המאשימה.

26. לפיכך הנני מורה כי הרכב, ב.מ.וו. X6 מ.ר. 21-843-30 ישוחרר לידי המבקש, או כל מי שיחזיק מטעמו ביפוי כוח מתאים, בכפוף ולאחר מילוי כל התנאים המפורטים כדלהלן-

א. נאסר על המבקש לערוך כל שינוי בזכויות הקניין והחזקה ברכבים.

ב. המבקש יעמיד את הרכבים לרשות המאשימה או בית המשפט על פי דרישה.

ג. להבטחת התחייבויותו יחתום המבקש על התחייבות בסך של 100,000 ₪ וכן ימציאו ערבות של שני ערבים, צדדי ג', על סכום זהה, שאינם בני משפחה מדרגה ראשונה, להבטחת התחייבויות אלו.

ד. המבקש יפקיד לשחרורו של כל הרכב סכום כספי או לחילופין ערבות בנקאית מתאימה, בגובה 30% משווי של הרכב על פי שוויו כפי שנקבעו על ידי בסעיף 25 לעיל. קרי פקדון כספי או ערבות בנקאית על סך של 78,000 ₪.

ה. המבקש ימציא ביטוח מקיף לרכב כאשר מדינת ישראל מופיעה במוטב.

ו. המבקש ירשום שיעבוד על הרכב אשר יאסור כל שינוי בזכויות ברכב, על פי החלטה זו.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ט' שבט תש"פ, 04 פברואר 2020, בהעדר הצדדים.